

dosarul nr. 2ra-243/22
2-19101190-01-2ra-25022022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Frunză)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Dutca, A. Malîi)

DECIZIE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andon Veaceslav
împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea
ordinului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și a fost
menținută hotărârea din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 03 iunie 2019, Andon Veaceslav a depus cerere de chemare în
judecată împotriva IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea ordinului,
repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că este angajat în funcția de inspector
superior-revizor în cadrul Secției anchete de serviciu și controlul respectării
disciplinei muncii a Direcției Securitate a Instituției Publice „Agenția Servicii
Publice”.

A menționat că atribuțiile funcției pe care o deține prevăd controlul respectării
muncii de către angajații IP „Agenția Servicii Publice” și efectuarea anchetelor de
serviciu pe cazurile de presupuse încălcări a disciplinei muncii de către angajați.
Activitatea nemijlocită a funcției deținute este strict reglementată de către Fișa de post
al inspectorului superior-revizor, aprobată de către administrația IP „Agenția Servicii
Publice” și Regulamentul cu privire la efectuarea anchetei de serviciu în cadrul IP
„Agenția Servicii Publice”.

A relatat că în perioada lunilor noiembrie-decembrie 2018, conform indicației Șefului Direcției Securitate din 31 octombrie 2018, a efectuat ancheta de serviciu pe marginea Actului de control întocmit la 18 octombrie 2018 de Secția de control a DÎMT și CCA, prin care au fost depistate mai multe abateri a disciplinei muncii în subdiviziunea menționată.

Reclamantul a indicat că în procesul de efectuare a controlului, au fost stabilite persoanele responsabile care au comis abaterile disciplinare, a fost perfectat proiectul actului final privind sancționarea autorilor abaterilor constatate și a fost prezentat pentru coordonare, aprobare și semnare. În special, era prevăzută aplicarea în privința expertului SÎT nr. 12 din mun. Chișinău a DÎMT și CCA dlui Ciobanu Anatolie a sancțiunii disciplinare „concedierea”, deoarece anterior au mai fost aplicate și alte sancțiuni disciplinare.

A declarat că serviciile abilitate ale IP „Agenția Servicii Publice”, în procesul de avizare a proiectului de ordin privind sancționarea dlui Ciobanu Anatolie, au stopat înaintarea materialelor conducerii instituției pentru semnarea proiectului de ordin, motivând că în procesul efectuării anchetei de serviciu nu a solicitat în scris explicații de la Ciobanu Anatolie. Această presupusă abatere din partea sa, a fost calificată de către conducerea Direcției Securitate ca abatere disciplinară, servind drept temei pentru sancționarea lui cu sancțiunea disciplinară „muștrare”.

Astfel, la 04 martie 2019 administrația IP „Agenția Servicii Publice” a emis ordinul nr. 12 sc „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare inspectorului superior - revizor din cadrul Secției anchete de serviciu și controlul respectării disciplinei muncii, Andon Veaceslav”.

Reclamantul consideră că a fost sancționat neîntemeiat, deoarece ancheta de serviciu în privința expertului Ciobanu Anatolie a fost finalizată la 21 decembrie 2018, iar data termenului de finalizare a anchetei de serviciu în privința persoanei responsabile menționate expira la 25 decembrie 2018. În această perioadă de timp, persoanele responsabile aveau posibilitatea de a solicita de la Ciobanu Anatolie explicațiile în scris privind argumentele acestuia privind aplicarea sancțiunii disciplinare „concedierea”. Până la ziua de 02 ianuarie 2019, momentul inițierii anchetei de serviciu în privința reclamantului, puteau fi solicitate în scris explicațiile expertului Ciobanu Anatolie, deoarece încă nu expirase termenul de 6 luni, conform art. 209 alin. (1) din Codul muncii, de la data comiterii abaterii disciplinare, care era stabilită cu certitudine - 18 septembrie 2018. Astfel, termenul aplicării sancțiunii disciplinare expira la data de 18 martie 2019.

A indicat că nu a expirat nici termenul de o lună prevăzut de art. 209 alin. (1) din Codul muncii, din ziua constatării abaterii disciplinare comise de expertul Ciobanu Anatolie, deoarece potrivit cadrului legal în vigoare, termenul de o lună în care trebuie să fie aplicată sancțiunea disciplinară începe să curgă de la data de la care a fost recepționată propunerea privind aplicarea sancțiunii disciplinare, adică de la data parvenirii încheierii adresate directorului IP „Agenția Servicii Publice”. Încheierea în privința lui Ciobanu Anatolie a fost prezentată la 21 decembrie 2018, iar

termenul de o lună în care poate să fie aplicată sancțiunea disciplinară începe să curgă din ziua aprobării încheierii de către directorul instituției.

Andon Veaceslav a menționat că prevederile art. 209 alin. (1) din Codul muncii, în care sintagma „constatarea abaterii disciplinare” este identică cu cea din art. 59 alin. (3) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158 din 07 iulie 2008, cu modificările operate prin Legea nr. 268 din 29 noiembrie 2012, prin care în articolul respectiv cuvintele „constatarea faptei” au fost substituite cu ”constatarea abaterii”. În acest sens, prin aplicarea principiului analogiei normelor de drept material, conform Ghidului metodic de aplicare a sancțiunilor disciplinare și Notei de argumentare a Legii nr. 268 din 29 noiembrie 2012, elaborate de Cancelaria de Stat a Republicii Moldova, se apreciază că numai după finalizarea cercetării disciplinare se poate confirma dacă fapta săvârșită întrunește sau nu, cumulativ, elementele constitutive ale unei abateri disciplinare. Astfel a indicat că, nota de serviciu privind inițierea anchetei de serviciu nu este actul de constatare a faptei, dar numai informația preventivă despre posibila săvârșire a abaterii disciplinare.

A mai relatat că în cadrul efectuării anchetei de serviciu, a respectat pe deplin drepturile angajatului Ciobanu Anatolie la depunerea unei explicații în scris privind argumentarea poziției sale privind propunerea de sancționare disciplinară.

Astfel, în cadrul investigațiilor efectuate, Ciobanu Anatolie a fost invitat și i-au fost prezentate toate materialele anchetei de serviciu, solicitându-i-se explicațiile în scris. Ciobanu Anatolie a promis că va prezenta explicațiile în scris, iar, la multiplele solicitări telefonice de a-și respecta promisiunea, ultimul a refuzat prezentarea explicațiilor scrise. Acest fapt a servit temei pentru a întocmi procesul-verbal de constatare a faptului refuzului prezentării explicațiilor în scris, fapt constatat de către Președintele organizației sindicale a Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” Petru Bolgar, care l-a contactat telefonic pe Ciobanu Anatolie și s-a convins personal că angajatul s-a refuzat de dreptul de a prezenta explicațiile în scris.

Reclamantul a indicat că, din aceste considerente, la materialele anchetei de serviciu au fost anexate și utilizate explicațiile în scris ale angajatului Ciobanu Anatolie, care au fost prezentate conducerii DÎMT CCA la cazul examinat. În procesul de efectuare a anchetei de serviciu angajatului Ciobanu Anatolie i-au fost respectate pe deplin toate drepturile sale la apărare, în pofida faptului că a refuzat prezentarea explicațiilor în scris despre presupusa abatere.

Reclamantul a mai menționat că prin Legea Parlamentului Republicii Moldova nr. 205 din 20 noiembrie 2015 în art. 208 din Codul Muncii a fost introdusă sintagma ”în scris”, adică până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație privind fapta comisă. În Nota informativă la Legea nr. 205 din 20 noiembrie 2015 este indicat, că modificările menționate au fost operate de către legiuitor în scopul excluderii abuzurilor din partea angajatorului, asigurându-i salariatului respectarea dreptului la apărare.

În acest scop, au fost analizate argumentele expuse de către angajatul Ciobanu Anatolie în explicațiile scrise, prezentate conducerii DÎMT CCA la cazul examinat,

adică asupra Actului de control din 18 octombrie 2018, întocmit de Secția control a DÎMT și CCA din cadrul conducerii DÎMT și CCA la cazul examinat. Urma ca angajatul Ciobanu Anatolie să prezinte argumentele sale în scris după ce încheierea privind sancționarea sa ar fi fost aprobată de către conducerea Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, având posibilitatea să se expună până la emiterea ordinului de sancționare.

A comunicat că în Fișa de post și în Regulamentul cu privire la efectuarea anchetei de serviciu în cadrul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” nu sunt specificate obligațiile inspectorului-superior - revizor, privind solicitarea în scris de la salariat a explicațiilor privind fapta comisă.

Cu referire la prevederile art. 208 alin. (1) din Codul muncii, reclamantul a indicat că angajatorul - directorul IP „Agenția Servicii Publice” este persoana care trebuie să solicite de la salariatul Ciobanu Anatolie explicația în scris privind fapta, anume după aprobarea proiectului încheierii de aplicare a sancțiunii disciplinare.

Andon Veaceslav a specificat că prezentarea explicațiilor în scris este un drept al salariatului, în mod special al lui Ciobanu Anatolie, dar nu o obligație. Acest fapt nu trebuia tratat ca un impediment de a-l absolvi de răspunderea disciplinară. Salariatul Ciobanu Anatolie niciodată nu a înaintat careva pretenții că nu i s-au creat posibilități reale de a prezenta explicațiile în scris pe marginea anchetei de serviciu, efectuate în legătură cu abaterile expuse în Actul de control din 18 octombrie 2018, întocmit de Secția control a DÎMT și CCA.

A indicat că ordinul nr. 12-sc din 04 martie 2019, nu este întemeiat pe temeiurile de fapt și de drept și nu este indicat termenul de contestare, fapt care contravine prevederilor art. 210 din Codul muncii.

Reclamantul a menționat că, urmare a perfectării și semnării concluziei privind efectuarea anchetei de serviciu, a fost privat de dreptul de a lua cunoștință de argumentele expuse în acest act, care a stat la baza emiterii ordinului nr. 12-sc din 04 martie 2019, luând cunoștință doar de ordin. În așa mod, a fost privat de dreptul de a se apăra anume după semnarea încheierii cu privire la presupusa abatere admisă de către el. Aplicarea în privința sa a sancțiunii disciplinare prin ordinul contestat, i-a provocat suferințe psihice, o înjosire a demnității personale și profesionale, calificate ca atentat la drepturile sale nepatrimoniale, aceste circumstanțe fiind temeiuri de fapt pentru solicitarea de la pârât a reparării prejudiciului moral estimat în valoare de 10 000 lei.

Andon Veaceslav a solicitat anularea ordinului nr. 12-sc din 04 martie 2019 emis de IP „Agenția Servicii Publice” și încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Andon Veaceslav a fost admisă parțial și s-a anulat ordinul nr. 12-sc din 04 martie 2019 emis de IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare inspectorului superior revizor din cadrul Secției anchetă de

serviciu și controlul respectării disciplinei muncii, Andon Veaceslav. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 12 martie 2021, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 02 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” și s-a menținut hotărârea din 02 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

La 27 ianuarie 2022 IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 02 martie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral, ca neîntemeiată.

În motivarea recursului IP „Agenția Servicii Publice” a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A indicat că instanțele de judecată au examinat cauza superficial, neobiectiv, nu au stabilit cu certitudine multitudinea de circumstanțe ce probau legalitatea ordinului nr. 12-sc din 04 martie 2019, deoarece nu a fost identificat faptul că solicitarea de a prezenta explicații după modelul stabilit nu a fost făcută de către Andon Veaceslav, argumentele de a se justifica sunt pur declarative și nefondate, iar, constatarea abaterii disciplinare este consemnată prin înscrisurile și probele anexate la materialele cauzei. Agenția Servicii Publice, în calitate de angajator, a acționat în strictă conformitate cu legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 29 septembrie 2021.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a IP „Agenția Servicii Publice” la 17 ianuarie 2022 (f.d. 247, volumul I), fiind recepționată în aceeași zi.

Astfel, recursul, declarat la 27 ianuarie 2022, este în termen.

Copia recursului declarat de IP „Agenția Servicii Publice” a fost expediată în adresa intimatului Andon Veaceslav și a avocatului Avram Mihail, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 11, 13-14, 16-17 volumul II).

Prin referința depusă la 02 iunie 2022, Andon Mihail, reprezentat de avocatul Avram Mihail, a solicitat respingerea recursului și menținerea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare, pe care le consideră întemeiate și legale.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 06 aprilie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Din materialele cauzei rezultă că la 04 martie 2019, Agenția Servicii Publice a emis ordinul nr. 12sc „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare inspectorului superior-revizor din cadrul Secției anchete de serviciu și controlul respectării disciplinei muncii, Andon Veaceslav” (f.d. 11-14, volumul I).

Potrivit ordinului, la indicația conducerii Agenției Servicii Publice a fost inițiată ancheta de serviciu, în temeiul notei de serviciu a Direcției securitate nr. 08/1625 din 27 decembrie 2018, privind încălcarea atribuțiilor de serviciu de către inspectorul superior-revizor din cadrul Secției anchete de serviciu și controlul respectării disciplinei muncii a Direcției securitate, Andon Veaceslav, la examinarea anchetei de serviciu în privința angajaților Departamentului înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto (DÎMT și CCA) privind verificarea corectitudinii înmatriculării primare de stat (OT 71) a mijloacelor de transport importate în Republica Moldova în perioada 01 ianuarie 2018 – 21 septembrie 2018.

În procesul desfășurării anchetei de serviciu s-a constatat că angajatul Andon Veaceslav, activând în funcția de inspector superior - revizor în cadrul Secției anchete de serviciu și controlul respectării disciplinei muncii, a Direcției securitate la data de 02 noiembrie 2018, conform rezoluției șefului Direcției securitate pe nota de serviciu

nr. 08/1334 din 31 octombrie 2018, a fost desemnat ca persoană responsabilă de efectuarea anchetei de serviciu.

Astfel, în perioada 02 noiembrie 2018 – 21 decembrie 2018 Andon Veaceslav, stabilind circumstanțele multiplelor abateri descrise în actul de control întocmit la 18 octombrie 2018 de Secția de control a DÎMT și CCA, stabilind angajații responsabili de comiterea abaterilor, la 21 decembrie 2018 a întocmit și contrasemnat proiectul de încheiere, transmis spre coordonare șefilor subdiviziunilor competente (SAS și CRDM, DS, DÎMT și CCA), prin care a propus: - expertului SÎT nr. 12 mun. Chișinău a DÎMT și CCA, Ciobanu Anatolie de aplicat sancțiunea disciplinară „concedierea”, căruia pentru atitudine iresponsabilă față de obligațiunile de serviciu anterior i s-au mai aplicat sancțiuni disciplinare „avertisment” prin ordinul nr. 43c din 28 martie 2018, „muștrare aspră” prin ordinul nr. 77sc din 25 iunie 2018 și „muștrare aspră” prin ordinul nr. 125sc din 05 octombrie 2018; - șefului Biroului identificare autovehicule „Centru”, Grosu Iurie a se limita la „strict de atenționat”, deoarece la abaterea disciplinară comisă a expirat termenul de 6 luni prevăzut de art. 209 alin. (2) din Codul muncii; - șefului-adjunct al Secției înmatriculare vehicule a DÎMT și CCA, Bunghez Gheorghe pentru îndeplinirea inadecvată a atribuțiilor puse în sarcină „strict de atenționat”; - DÎMT și CCA să întreprindă măsurile de rigoare în scopul corectării anului de fabricație a mijloacelor de transport depistate conform actului de control.

În continuare, în ordin se indică că la 21 decembrie 2018, data finalizării anchetei de serviciu, Andon Veaceslav a întocmit și expediat șefilor subdiviziunilor competente spre avizare proiectul de ordin „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare expertului SÎT nr. 12, mun. Chișinău a DÎMT și CCA, Ciobanu Anatolie”, care prevedea aplicarea sancțiunii disciplinare „concedierea”.

În procesul de avizare a proiectului de ordin la DGJRU și OI, s-a depistat că Andon Veaceslav nu a solicitat în scris explicații de la persoanele vizate în ancheta de serviciu, astfel, nu a respectat art. 208 alin. (1) din Codului muncii, care prevede că până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Conform proiectului de încheiere, Ciobanu Anatolie a prezentat explicații la 16 octombrie 2018, până la inițierea anchetei de serviciu. În materialele anexate la ancheta de serviciu lipsesc documente confirmative privind solicitarea în scris a explicațiilor de la angajatul Ciobanu Anatolie, care urma să fie concediat.

Astfel, angajatorul a menționat că Andon Veaceslav, în timpul exercitării obligațiilor de serviciu, din motivul nerespectării procedurii stabilite de prevederile art. 208 alin. (1) din Codul muncii, a determinat imposibilitatea aplicării în termen a sancțiunii disciplinare „concediere” în privința angajatului Ciobanu Anatolie, care în perioada anului 2018 a fost sancționat disciplinar prin ordinul nr. 43c din 28 martie 2018, ordinul nr. 77sc din 25 iunie 2018 și ordinul nr. 125sc din 05 octombrie 2018.

În consecință, prin ordinul nr. 12sc din 04 martie 2019, în privința lui Andon Veaceslav a fost aplicată sancțiunea disciplinară „muștrare”, pentru atitudine iresponsabilă față de obligațiile de serviciu, manifestată prin executarea

necorespunzătoare a prevederilor art. 208 alin. (1), 209 alin. (1) din Codul muncii, pct. 1.2, 3.4, 3.8, 3.11, 5.3, 5.2 din Fișa de post, pct. 10, 13 din Regulamentul cu privire la efectuarea anchetei de serviciu în cadrul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin ordinul nr. 90 din 05 octombrie 2017.

Ordinul nr.12sc a fost adus la cunoștința salariatului Anton Veaceslav la data de 04 martie 2019, fapt confirmat prin semnătura acestuia (f.d. 14, volumul I).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Andon Veaceslav a solicitat anularea ordinului nr. 12sc din 04 martie 2019 emis de IP „Agenția Servicii Publice” și încasarea din contul angajatorului în beneficiul său a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu examinarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a anulat ordinul nr. 12sc din 04 martie 2019 emis de IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare inspectorului superior revizor din cadrul Secției anchetă de serviciu și controlul respectării disciplinei muncii, Andon Veaceslav, în rest acțiunea fiind respinsă.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, a ajuns la concluzia netemeiniciei acestuia și a menținut hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au reținut că faptele descrise în ordinul nr. 12sc din 04 martie 2019 poartă un caracter declarativ și neîntemeiat, deoarece IP „Agenția Servicii Publice” nu a prezentat înscrisuri sau probe pertinente ce ar dovedi faptul că Andon Veaceslav, la examinarea anchetei de serviciu în privința angajatului Ciobanu Anatolie, a încălcat prevederile art. 208 alin. (1) din Codul muncii și anume, nu a solicitat explicații scrise de la salariatul Ciobanu Anatolie pentru fapta comisă, fapt ce a determinat imposibilitatea aplicării în termen a sancțiunii disciplinare „concedierea” în privința ultimului.

Instanțele ierarhic inferioare au stabilit că din materialele cauzei rezultă că reclamantul a întocmit un proces-verbal de constatare a faptului de refuz al prezentării explicațiilor din partea angajatului Ciobanu Anatolie, fapt constatat și de președintele organizației sindicale a Agenției Servicii Publice.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că Andon Veaceslav nu a contestat hotărârea primei instanțe în partea respingerii pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, hotărârea fiind contestată cu apel doar de către IP „Agenția Servicii Publice”, motiv din care instanța de recurs se va expune doar în privința legalității și temeiniciei hotărârilor în partea admiterii pretenției cu privire la anularea ordinului nr. 12sc din 04 martie 2019.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Judecând cauza în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanțelor ierarhic inferioare cu privire la anularea ordinului nr. 12sc din 04 martie 2019, este greșită, din următoarele motive.

Conform art. 9 lit. a)-d) din Codul muncii, salariatul este obligat: să-și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă; să îndeplinească normele de muncă stabilite; să respecte cerințele regulamentului intern al unității; să respecte disciplina muncii.

Potrivit art. 201 din Codul muncii, disciplina muncii reprezintă obligația tuturor salariaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convențiile colective, cu contractele colective și cu cele individuale de muncă, precum și cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității.

În conformitate cu art. 206 alin. (1), (5) din Codul muncii, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertismentul; b) mustrarea; c) mustrarea aspră; d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art.86 alin.(1) lit. g)-r)). La aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective.

Art. 208 din Codul muncii prevede că, până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților. În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

Conform art. 210 din Codul muncii, sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu: a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii; b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată; c) organul în care sancțiunea poate fi contestată. Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare, cu excepția sancțiunii disciplinare sub formă de concediere conform art. 206 alin.(1) lit. d) care se aplică cu respectarea art.81 alin.(3), se comunică salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepționării/înștiințării, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unității (filială, reprezentanță, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate – în termen de cel mult 15 zile lucrătoare și produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al

salariaților. Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare poate fi contestat de salariat în instanța de judecată în condițiile art. 355.

Materialele cauzei atestă că potrivit pct. 1.2 din Fișa de post a inspectorului superior-revizor (f.d. 60-66, volumul I), inspectorul superior-revizor își desfășoară activitatea conform legislației în vigoare, standardele, ordinele și dispozițiile Directorului Agenției, Regulamentului SAS și CRDM, planului de activitate, hotărârilor și deciziilor conducerii Direcției și prezenta fișă de post.

Conform pct. 3.4 din Fișa de post, inspectorul superior-revizor participă la elaborarea proiectelor și monitorizează respectarea regulamentelor, ordinelor și dispozițiilor conducerii Agenției ce țin de disciplina muncii.

În pct. 3.8 se indică că inspectorul superior-revizor are atribuția de a acumula materialele necesare și de a solicita explicații în scris de la angajații Agenției vizați în cadrul anchetei de serviciu privind fapta comisă.

Potrivit pct. 5.3 și 5.20, inspectorul superior-revizor poartă răspundere pentru: îndeplinirea inadecvată a atribuțiilor puse în sarcina sa, neasigurarea executării sarcinilor sau indicilor planificați.

Fișa de post a inspectorului superior-revizor a fost adusă la cunoștință intimatului Andon Veaceslav, conform semnăturii aplicate la 27 octombrie 2017 (f.d. 66, volumul I).

În conformitate cu pct. 10 din Regulamentul cu privire la efectuarea anchetei de serviciu în cadrul IP „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin ordinul nr. 90 din 05 octombrie 2017 al directorului Serghei Railean (f.d. 67-73, volumul I), desfășurarea anchetei de serviciu presupune examinarea sesizării, solicitarea explicației în formă scrisă de la angajații ale căror fapte constituie obiectul sesizării. Explicația privind fapta comisă va fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se contrasemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentat al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

Pct. 13 din Regulament stipulează că angajatul căruia i s-a încredințat efectuarea anchetei de serviciu, este obligat să respecte prevederile legislației în vigoare, interesele legitime ale angajaților în privința cărora se desfășoară ancheta de serviciu, precum și ale altor persoane participante la examinarea abaterii disciplinare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că Andon Veaceslav, desemnat ca persoană responsabilă de efectuarea anchetei de serviciu, în pofida faptului că potrivit art. 208 alin. (1) din Codul muncii, precum și conform pct. 3.8 din fișa de post, era obligat să solicite explicație în scris de la angajatul vizat în cadrul anchetei de serviciu privind fapta comisă, iar, în cazul în care ultimul refuză, să întocmească un proces-verbal, nu a executat această obligație.

Or, deși instanțele ierarhic inferioare au indicat că din materialele cauzei rezultă că intimatul a întocmit un proces-verbal de constatare a faptului de refuz al prezentării explicațiilor din partea angajatului Ciobanu Anatolie, totuși, un asemenea proces-

verbal nu se regăsește la materialele cauzei, concluziile instanțelor fiind contrare prevederilor art. 239 din Codul de procedură civilă, care stipulează expres că instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În asemenea circumstanțe, afirmația intimatului Andon Veaceslav precum că a solicitat explicații scrise de la angajatul vizat în cadrul anchetei de serviciu, iar refuzul acestuia a fost contrasemnat într-un proces-verbal, este declarativă și neprobată.

Instanța de recurs observă că nici din conținutul proiectului de încheiere cu privire la abaterile disciplinare admise de către expertul SÎT nr. 12, Ciobanu Anatolie, nu rezultă că de la acesta s-a solicitat explicații și refuzul lui ar fi consemnat într-un proces-verbal. Conform proiectului de încheiere, Ciobanu Anatolie a prezentat explicații doar la 16 octombrie 2018 șefului Departamentului înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, până la inițierea anchetei de serviciu.

Prin urmare, ordinul de aplicare în privința lui Andon Veaceslav a sancțiunii disciplinare „mustrare” este întemeiat și legal, intimatul manifestând atitudine iresponsabilă față de obligațiile de serviciu, prin executarea necorespunzătoare a prevederilor art. 208 alin. (1), 209 alin. (1) din Codul muncii, pct. 1.2, 3.4, 3.8, 3.11, 5.3, 5.2 din Fișa de post, pct. 10, 13 din Regulamentul cu privire la efectuarea anchetei de serviciu în cadrul Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, aprobat prin ordinul nr. 90 din 05 octombrie 2017.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea admiterii parțiale a acțiunii și anulării ordinului nr. 12sc din 04 martie 2019 emis de IP „Agenția Servicii Publice”, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care pretenția cu privire la anularea ordinului să fie respinsă ca neîntemeiată, în rest, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe de a menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Se casează parțial decizia din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Andon Veaceslav împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la anularea ordinului, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, în partea admiterii parțiale a acțiunii și anulării ordinului nr. 12sc din 04 martie 2019 emis de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și se pronunță în această parte o hotărâre nouă, prin care:

Se respinge pretenția lui Andon Veaceslav cu privire la anularea ordinului nr. 12sc din 04 martie 2019 emis de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, ca neîntemeiată.

În rest, decizia din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic